De Heraut

VAN DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* N°. 124).

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseeren aan de **REDACTIE**, Abonnementen en Advertentiën aan de **ADMINISTRATIE** van **De Heraut**, Warmoesstraat 106, Amsterdam.
Inzendingen die later dan Donderdag 's namiddags te 12 ure worden ontvangen kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 13 Maart 1887. N°. 481.

Abonnementsprijs: franco aan huis, per drie maanden **ƒ 1.20.** Afzonderlijke nummers aan het Bureel **10** Cent.
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. en aan het Bureel, Warmoesstraat **106**, te Amsterdam.
Advertentiën: van **1** tot **6** regels **90** Cent; voor elken regel meer **15** Cent. Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verslagen van Vereenigingen **10** Ct. per regel.

Van des menschen verlossing.

ACHTSTE ZONDAGSAFDEELING.

I.

> Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve doopende in den naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; leerende hen onderhouden alles wat ik u geboden heb. Matth. 28 : 19.

Overmits in de *negende* en volgende Zondagsdeelingen afzonderlijk van de drie Goddelijke Personen staat gehandeld te worden, bespreekt de Catechismus nu vooraf in de achtste Zondagsafdeeling de belijdenis van het eenig Goddelijk Wezen, waarin deze drie Personen bestaan.

Uit den aard der zaak nu behoort de belijdenis der Drieëenheid, van de Triniteit ofte van de heilige Drievuldigheid, tot die allerdiepste mysteriën, waarvan noch eenige Catechismus noch eenig mensch, al duizelde hij van geleerdheid, ook maar eenige de allerminste verklaring kan geven.

Niemand denke dus, dat hij, ja, wel een stukske van dit mysterie begrijpt, maar dat er dan daarna nog een onbegrepen stuk overblijft. Neen, hij noch iemand kan er ook maar het allergeringste van verklaren, en een ieder die zich dit inbeeldt, gaat zelf feil en brengt feil in anderer gedachten. Wie zegt: „Ik moet God *begrijpen*", zegt evenv el als dat hij lasterend zei: „Ik weiger aan een God te gelooven". Hoe zou een klein, nietig wezentje ,gelijk wij menschen toch zijn, dien grooten ,dien almachtigen Heere HEERE kunnen begrijpen! Wat zijn wij, diep en in alles afhankelijke schepselt jes vergeleken bij den omtrek van ons vaderland? Wat is heel dat vaderland vergeleken bij den omvang van Europa? Wat is gansch Europa bij de wereld gezien? Hoe nietig die wereld niet bij de zon vergeleken! Hoe klein die zon bij heel het firmament genomen! En wat is dan nog heel dat firmament bij den Heere onzen God, die al die zonnen, en die starren bij name roept, vanwege de grootheid zijner kracht en omdat Hij sterk is van vermogen! En ziet, er wordt er niet één gemist!

Zelfs al denkt ge u de zonde weg, dan nog kan er nooit sprake van zijn, dat een schepsel den Schepper zou kunnen *begrijpen*. En ook de heerlijke kennisse van „aangezicht tot aangezicht", die de heilige apostel in 1 Cor. 13 aan Gods heiligen in den staat de heerlijkheid profeteert, heeft met een *begrijpen* van den Eeuwige en den Ondoorgrondelijke niets te maken.

En zoowel in het paradijs dat verloren wierd, als in het paradijs dat Gods verkorenen verbeiden, is en blijft het naar Elihu's zielskreet: „Zie, God is groot, en wij begrijpen Hem *niet*!" (Job 36 : 26).

Wel is er een *kennen* van den Eeuwige; maar „kennen" is heel iets anders dan „begrijpen." Ik ken iemand niet, zoo ik hem nooit zag, nooit hoorde, nooit met hem in aanraking kwam. Daarentegen ken ik iemand wel, zoo ik zijn aangezicht afgedrukt in mijn voorstelling draag; zoo ik aan zijn stem hoor dat hij er is; zoo ik zijn wijze van doen gadesloeg, en daardoor iets verstaan leerde van zijn karakter. En dit »kennen" gaat dieper en dieper, naarmate ik meer aan al zijn wegen gewend wierd, lang met hem verkeeren mocht, en in allerlei ernstige en gewichtige omstandigheden zijn trouw en zijn liefde leerde proeven. Vandaar dat ieder man zijn vrouw en iedere vrouw haar man *kent*, en de ouders hun kinderen *kennen*, en de vriend den vriend *kent*. Maar om al dit kennen *begrijpt* daarom geen mensch nog ooit het wezen van een mensch, *begrijpt* een vader niet hoe zijn kind er kwam, hoe in dat kind ziel en lichaam verbonden ligt, of ook hoe wonderbaar in dat kind het onbegrijpelijke bewustzijn werkt. Och, zelfs de herder begrijpt zijn trouwen hond niet, die hem zijn schapen saamhoudt, en verstaat niet wat er in zulk een dier omgaat, en minder nog hoe een beest, zonder menschenhart of engelengeest, zoo trouw kan zijn en zoo aanhankelijk en zoo gevat!

„Kennen" en „begrijpen" zijn dus twee geheel verschillende dingen, die Gods kind wel onderscheiden moet, en de verwarring van deze twee schept onnoemlijk veel geestelijke ellende. Want dan is er een, die duizend uit over de heilige Drievuldigheid weet te redeneeren, en waant dat hij het begrijpt, maar die nog nooit zijn God *ontmoet* heeft, en nog ganschelijk den Heilige niet *kent*, en die toch voor godvruchtig en godzalig wil doorgaan, hij de dorre verstandsploeger, de geestelooze intellectualist! En tegenover hem vindt ge dan een innige ziel, voor wie de ontmoetingen vele waren, en die veel van Gods verborgen omgang genoot, maar die niet *begrijpelijk* de zaak beredeneeren kan; en die sappige ziel klaagt dan bij al haar heerlijkheid nog over *gemis!*

Want dit is het: „God is groot en wij begrijpen Hem niet." Maar tegelijk is dit het eeuwige leven, niet dat ze God *begrijpen*, maar dat ze U, den Eenige, *kennen*. Dit is het, dat aan Adam in den staat der rechtheid een oorspronkelijke *kennisse* was geschonken, opdat hij zijn God niet begrijpen, maar „recht kennen" zou. En dit is de heerlijkheid, die uit genade aan verkoren goddeloozen wordt gegeven, dat de Zoon hun den Vader openbaart, opdat ze God weer *kennen* zouden. Nu ten deele. En daarna eens zaliglijk en volkomenlijk, als we *kennen* zullen gelijk we ook *gekend* zijn. Van aangezichte tot aangezichte. In eeuwige, nooit eindigende genieting.

Vandaar dan ook dat Art. 9 van onze Confessie zoo heerlijk betuigt, dat wij de belijdenisse der heilige Drieëenheid, ja, te weten komen uit de Heilige Schrifture, maar toch eerst *kennen* uit de werkingen die we van deze drie Personen in ons gevoelen.

Omdat echter de zondige mensch dit niet toegaf, of wel toegaf, maar er niet naar deed, is er toen toch poging na poging gewaagd, om ook de verborgenheid des Heeren HEEREN te *ontsluiten*, en door allerlei geleerde uiteenzetting te *verklaren* voor ons menschelijk *begrip*. Zelfs is men hierin zoover gegaan, dat men van lieverleê een geheele *Leer aangaande God* uit allerlei opiniën is gaan ontwikkelen, en dat er tot zelfs in Utrecht een hoogleeraar is, en dat nog al een man, die met ons den Heere Jezus belijdt, die nog oordeelt dat er in zulk een „Leer aangaande God" kracht ligt, en niet voelt, hoe hierin niets schuilt dan rationalistisch bederf.

Toegekomen aan de belijdenis van het Eeuwige Wezen behoort een kind van God daarom uiterst voorzichtig te wezen. En als hij van de Ethische godgeleerden in onze dagen allerlei voorstellingen op dit stuk verneemt, die door hen van de Duitsche *Vermittelungstheologen* zijn overgenomen, dan bedenke hij wel, dat deze Duitsche *Vermittelungstheologen* hierbij geheel in wijsgeerig spoor zijn geraakt, en bijna evenwijdig loopen met allerlei vondsten eener ongeloovige philosophie.

Bij het Eeuwige Wezen komt het er toch vóór alles op aan, dat ge niet een *schijn*-god voor dat Eeuwigen Wezen aanziet. Dat ge niet denkt, dat Hij het is, en dat Hij het *niet* is. Dat ge u niet inbeeldt met Hem te doen te hebben, en dat ge slechts te doen hebt met een vrucht van uw eigen bedenking of verbeelding. o, Men gelooft het niet, maar de *af*goderij gaat zoo veel verder dan men wel vermoedt.

Met dat woord »*afgoderij*" willen we niet hard zijn. Gemeenlijk toch verstaat de massa onder „afgod" slechts tweeërlei: 1°. een beeld van goud, zilver, steen of ijzer of hout, dat wordt aangebeden; en 2°. een dierbaar, kostelijk iets, waaraan men op zondige wijze gehecht en verkleefd is.

En natuurlijk, in dien zin bedoelen we thans „*af*god" niet, en willen het daarom wel „*schijn*-god" noemen; mits men maar wel verstaat, dat het eigenlijk geheel op hetzelfde neêrkomt, en dat alle *af*god een *schijn*-god en alle *schijn*-god een *af*god is. Want of ik nu mijn afgod uitbeeld uit hout of goud, dan wel beeld uit mijn denken, en dus een denkbeeldigen God aanbid, dit blijft in het wezen der zaak hetzelfde. Want de zaak is, dat ik mij *inbeeld* met God bezig te zijn, tot den Eeuwige te bidden, en met den Heilige te doen te hebben, en dat ik mij hierin toch bedrieg en totaal vergis, want dat ik den levenden God *voorbijloop* en het Eeuwige Wezen *nog zelfs niet ken*, en ik mij biddend of denkend bezig houd met een *schijn*-god, dien ik mij wel inbeeld, dat bestaat, maar die er in de wezenlijkheid niet is.

God leeft, God is er. Hij de Heere in de hemelen! Hij de eeuwige God in zijn almachtigheid! En de zaak is nu maar, dat ge Hem, wezenlijk Hem, en niet een schijn of schim van uw gedachten, in *zijn* plaats, voor uw God aanziet, en wel wezenlijk met Hem in uwe ziel rekent. En nu zal die Eeuwige God, die weet wat maaksel ge zijt, en hoe ge nooit anders kunt dan stamelen, er u zeker de ziel niet om verarmen, zoo ge niet helder en niet zuiver rekenschap kunt geven, van wat ge in Hem vondt en hoe ge Hem kent. Maar dit eischt Hij toch van u, en immers naar zijn goddelijk recht, dat ge genoeg belang in zijn kennisse zult stellen, om uit de Schriftuur over Hem geleerd te willen zijn, en dat ge voorts nooit onder den schijn van Hem den kus der trouwe te gaven, dien kus der liefde geven zult aan een ander.

En toch, in die zonde verviel vooral onze eeuw, en daardoor wierd ze in geheel haar ontwikkelingsgang weêr *Heidensch*. Aan het gebruik van dit woord stoote zich niemand, en dat zal men ook niet doen, zoo men de Heidensche wereld eenigszins van naderbij kent. Niet enkel die zeer laag staande Heidensche wereld van Bataksche koppensnellers of Guineesche menschenetters, of aanbidders van een Fetisch; want natuurlijk, dat doet de Europeër van onze dagen niet. Maar er was dan ook alle eeuwen door nog een heel andere Heidensche wereld, die ge kunt leeren kennen uit de werken der Grieken en Romeinen, der Egyptenaren en Babyloniërs, der Chineezen en Buddhisten. En als ge daarin bladert, dan vindt ge heel iets anders. Dan is Plato soms verrukkelijk schoon, Cicero om meê te dwepen. Dan legt *Kong-fut-se* u stukken voor, die ge, in steen gegrift, voor ieders oog zoudt willen uitstallen, en in de heilige boeken der Indiërs ontmoet ge dan voorstellingen, die u verwonderd vragen doen, hoe men zoo diep en zoo sober in de diepte der dingen indrong. Zulke Heidenen leven er nu nog, in Engelsch Indie vooral, in Calcutta, in Benares, in Delhi. En hoe waar is het, dat deze nobele Heidenen eigenlijk precies zijn en waren als *onze* nobelste mannen, die buiten den Christus om redeneeren, dat bleek nog onlangs toen er drie van zulke nobele, kundige, talentvolle Heidenen naar Londen kwamen, die aan onze Darwinistische Modernen openlijk beleden, dat ze zóó ook Christen wanen, want dat ze bijna geheel zoo dachten als zij.

Zoo ziet men dus klaarlijk, dat de geheele Europeesche bevolking, die de belijdenis van den Drieëenigen God prijsgal, feitelijk in het Heidendom terugzonk. Immers er was alle eeuwen door *drieërlei* Heidendom: 1°. het Heidendom der ruwe massa die slechts uit was op genot en wild vermaak, en met de afgoderij slechts in naam meêdeed, of ze voor zingenot misbruikte; 2°. het Heidendom der eenvoudige, tot godsvrucht geneigde zielen, die in werkheiligheid liepen; en 3°. het Heidendom der kundige wijsgeeren, die zelven in al de santekraam der tempels slechts symbolen en speelgoed voor de massa zagen. En juist dat *drieërlei* Heidendom komt thans weer terug. *Onder* u de breede stroom der massa, die almeer verwildert en precies in onze Christelijke steden wordt, wat de massa eens in Rome was. Verre daarboven een groep deugdzame en rechtschapen lieden, die zich afsloven in rechtschapenheid, en er de kerk even vormelijk bij nemen, als de deugdzame en rechtschapen burgers hun tempeldienst in het Heidensche Delhi. En dan in de achterhoede een geleerde klasse, een kleine zoom van wijsgeerig gevormde geesten, thans bijna allen Darwinisten, die leven in denkbeelden en ijveren voor idealen, die als twee druppelen water gelijken op wat eens de philosofen van Zuid-Italië en Griekenland in Europa, en voorts in Voor-Indië en Thibet beleden in Azië.

De belijdenis van den Drieëenigen God trekt de grenslijn.

Heel het gebied waar deze belijdenis van Gods heilige Drievuldigheid heerscht, is het Christelijk erf, besprengd door den heiligen Doop. Maar ook heel het gebied, waar deze belijdenis van Gods heilige Drievuldigheid wegviel of in schijn verliep, is het *niet*-Christelijke terrein, dat door Joden, Mahomedanen of Heidenen wordt ingenomen.

En dat dit waarlijk niet overdreven is, blijkt wel het best hieruit, dat men op allerlei wijs, op allerlei manier doet wat slechts even doenlijk is, om wat men dan noemt den *Classieken geest* weer te doen opleven. Dat doet men op de Overheidsgymnasiën. Dat doet men in allerlei geschriften. In allerlei historische romans. Dat doet men door allerlei platen. Daar legt men zich met de borst op toe. „Die schoone, verrukkelijk verleidelijke wereld van het oude Rome en Hellas moet terug getooverd!" Daar moeten onze jongelingen en onze ontwikkelde lieden meê leeren dwepen, en die stijve, dorre, onooglijke Christelijke levensvorm moet er met tak en wortel uit.

Zoo spreekt, zoo schrijft, zoo ijvert men. En toch, als een Christelijk-godgeleerde dan de slotsom opmaakt: „Dus maakt gij ons land met voorbedachten rade weer *Heidensch!*", dan ergert men zich en duidt u dat euvel. En dat deels om een goede, maar ook deels om een zeer gevaarlijke reden. De goede reden is, dat de overmachtige indruk van den Christelijken naam hun zelfs nu nog zoo schoon in de ooren klinkt, dat een zwakke stem in hun binnenste nóg maant: „Geef den Christen-naam niet prijs!" Maar ook is er een gevaarlijke reden, deze namelijk, dat de hoofdleiders, die uitnemend goed inzien, dat zij geheel en al met de Christelijke belijdenis gebroken hebben, toch dien naam nog bijhouden, omdat ze wel weten, *dat ze onder heidensche vlag hun waar nog niet kunnen binnenloodsen.*

De oogen der Christenen mogen dus wel opengaan, en die velen onder de Bedienaren des Woords, die in allerlei kringen half (zoo niet reeds *meer* dan half) met dezen levenstoon meêgaan, mogen wel bedenken, hoe schriklijk hun verraad is aan de zake Gods gepleegd.

Want het is niet eens meer waar, dat de groote vraag van dezen tijd is: Voor of tegen *den Christus*. We zijn reeds verder, veel verder afgegleden, en de vraag wierd reeds in duizend kringen: *Voor of tegen den levenden God!*

Met name het *Algodendom* is de o, zoo bedenkelijke vorm waarin deze vereering en aanbidding van den *schijn*-god nogmaals optrad.

Algodendom is een kunstwoord om uit te drukken wat de wijsgeeren met den kunstterm *Pantheïsme* noemen, en waarmeê op allerlei trappen en in allerlei graden een voorstelling wordt aangeduid die de volstrekte grens tusschen den *Schepper* en het *schepsel* wegneemt, en onder allerlei naam en in allerlei vorm beide ineen laat vloeien.

De wondere naam van *Jehovah*, d. i. „de eenwig en onveranderlijk Zijnde;" in wien geen wording noch verandering is; „Ik zal zijn die Ik zijn zal", is het machtig en natuurlijk bolwerk door den Heere zelven in zijn Woord tegen het schriklijk gevaar, dat van dit Pantheïsme dreigt, opgeworpen.

Hij, God, de Almachtige, *is*. Hij is die Hij *was*. Hij *zal zijn* die Hij is. In Hem *wordt* niets, *verandert* niets, *wisselt* niets, is geen *overgang*, en geen *omzetting*.

Alle schepsel daarentegen mist dit vaste, onveranderlijke *zijn*. Alle schepsel *wordt*, *wisselt*, *verandert*, ondergaat rustelooze *wijziging*, en is gestadig aan *overgang* en *omzetting* ter prooi.

Er ligt alzoo tusschen den Heere HEERE, die eeuwig *is*, en zijn schepsel, dat hoe hoog ook, dat gestadig *verandert*, een klove, een scheiding, een grenslijn, en alle godsvrucht en alle aanbidding eischt, dat het menschenkind deze grenslijn stipt zal eerbiedigen.

Om nu recht duidelijk te doen uitkomen, dat er zulk een grens tusschen al wat *goddelijk* is en al wat *menschelijk* is bestaat, hebt ge slechts terug te gaan achter het begin van het heelal.

Toen er nog geen wereld, en geen zon en geen maan was, maar er ook geen hemel was, en er geen engelen waren, toen er niets was dan God. Hij alleen. Hij zich zelf genoeg was. Hij van alle eeuwigheid eeuwiglijk de Drieëenige God. Want als ge u dat indenkt, en dan u het oogenblik denkt waarop nu heel dit heelal, dat er eerst *niet* was, ontstond, dan vat en voelt ge opeens klaarlijk, dat die God heel iets anders dan die wereld is, en die Schepper heel iets anders dan dat schepsel.

En daarom, juist op dát punt viel het Afgodendom of Pantheïsme ons aan. Neen, een schepping in dien eigenlijken zin was er *niet*. De wereld was wel van lieverleê fijner en rijker gevormd, maar de stof er voor was er in eeuwigheid; die was nooit geschapen; maar was eeuwig als God. God

---

Iets over het Antinomianisme in de 17e eeuw.

XVIII.

Ds. PH. STROOBANT.

In zijn betoog voor de Classis hooren wij Ds. Stroobant zich ook verantwoorden op de punten van beschuldiging, op dogmatisch gebied tegen hem ingebracht. Hij is zich bewust orthodox te wezen, al wil hij niet ontkennen, dat hem wel iets heterodox uit den mond gevallen kan zijn. In dit zoo, dan wil hij in het vervolg voorzichtig wezen. Doch nu ter zake. De vragen door de gedeputeerden der Classis hem gedaan beantwoordt hij achtereenvolgens.

1. Is 't gebed den Christenen ook onder het N. V. noodzakelijk?

Ja vgl. Catechismus vr. 11., want:

a. Het gebed is het voornaamste stuk der dankbaarheid.

b. God wil zijne genade en den Heiligen Geest allen doen geven, die hem met hartelijke zuchten zonder ophouden daarom bidden en daarvoor danken.

2. Zijn er ook andere soorten van gebeden noodzakelijk als die welke bestaan in dankzeggingen en verheerlijkingen van Gods deugd en volmaaktheden?

Ja vgl. 1 Tim. 2 : 1, 2 vv.

3. Of men ook in de dagen des N. V., naderende tot God in gebed, diep gevoelen en vernedering over de zonde moet hebben?

Ja vgl. Catech. vr. 117, Ps. 51 : 19; Jes. 66 : 2.

4. Of die verzoend is met Christus nog noodig heeft te bidden om genadige vergeving onzer zonden?

Ja; vgl. Catechismus vr. 126.

5. Of bidden om tijdelijke en lichamelijke zegeningen uit kracht van Gods gebod geschiedt?

Ja, vgl. Matth. 6 : 11 en Catech. vr. 118.

6. Of het gebruik der leeraren, biddende na de predikatie om regen en zonneschijn enz., prijselijk is en volgens Gods Woord, dan of het enkel steunt op de gewoonte van de kerk?

Volgens Gods Woord; vgl. Catech. vr. 125 en Jac. 4 vs. 3 en de kanteekeningen no. 14.

7. De 4e bede, raakt zij alleen den tijdelijken nood?

Ja; vgl. Catech. vr. 125.

8. Of iemand, die niet heeft de volle verzekering van zijn verzoening met God, niet mag in den gebede tot God naderen?

Ja wel; vgl. Cat. vr. 117, 129. Geloofsbel. Art. 23 en 24; Spr. 28 : 9; Jac 1 : 6, 7 (kant. no. 23—25); Rom. 14 : 23 (kant. no. 11), en Hebr. 11 : 6 enz.

RAKENDE DE ALGEMEENHEID DER GENADE.

1. Of de voldoening van Christus alle menschen, aan wie het Evangelie verkondigd wordt, in gelijken staat stelt, om te kunnen zalig worden?

Neen vgl. vr. 20 van den Cat.: Geloofsbel. Art. 36 2, 3, 4. Of niet volgens Gods Woord meer verloren zullen gaan dan zalig worden; doch, naar den schijn geoordeeld, God niet meer verheerlijkt wordt, als meerderen zalig worden, en het rijk des Satans vermindert?

Het getal van meer of minder wil ik niet bepalen, vermits onze Reformateurs in den Catechismus en de Formulieren van eenigheid daarvan zelfs geene bepaling hebben willen maken. En mij dunkt als leeraar te kunnen volstaan met diegenen, die over het getal vragen of er meer of minder zullen zalig worden dan verdoemd, te vermanen met Christus' woorden: *Strijd gij om in te gaan.*

5. Of dan de predikanten niet kwalijk doen, die de menschen die universeele waarheid leeren uit Matth. 20 : 16 en 22 : 14, dat er onder vele geroepenen maar weinige uitverkorenen zijn en dat hiigevolg de weg, die ter zaligheid leidt, maar door weinigen bewandeld wordt?

Ik wil niemand mijner broederen hierin veroordeelen, maar ik laat het aan uw eigen oordeel.

3. OVER HET MINISTERIE.

1. Of de predikdienst nuttig, noodig en van eene goddelijke instelling zij in het Nieuwe Testament?

Absoluut ja volgens Matth. 28 : 9.

2. Of er niet een goddelijke roeping tot het predikambt noodig is?

Jo, vgl. Rom. 10 : 15

3. Of begaafde broeders zonder voorgaande roeping, zouden mogen publiek het Evangelie bedienen?

Neen.

4. Of de predikdienst tot het einde der wereld zal blijven?

Ja, vgl. Matth. 28 : 19, 20 en Efez. 4 : 11—13.

5. Of een predikant elders mag aannemen die in de gemeente waar zij wonen, niet toegelaten kunnen worden, voor zij satisfactie gegeven hebben?

Neen.

Stroobant eindigt zijne rede met de verzekering, dat het hem om de eere Gods en de zuiverheid der leere te doen is. Daar hij lang gesproken heeft rest der vergadering geen tijd, om op de kwestie in te gaan en haar te behandelen. 't Is trouwens ook beter, oordeelt de voorzitter, dat de gedeputeerden der Classis de beantwoorde punten nog eens onder de oogen zien. Dan is de Classis misschien rijp om een besluit te nemen.

Met deze gedachte gaat de vergadering der Classis uiteen.

DE GAAY FORTMAN.